

forsoovlstykker, vilde kunne indføre ganske andre Foranstaltninger, men det vilde være saare tvivlsomt, om Fabrikkerne selv kunde være tjente med at blive undergivne saadanne Indskrænkninger og hemmende Foranstaltninger fremfor at skride til en Omdannelse af deres Fabriker, som i og for sig meget let lod sig iværksætte. De Forholdsregler, som foreslaas, ere nemlig af den Art, at de ville medføre betydelige Vanstueligheder for Fabrikkerne. fornyre deres Virksomhed og undergive dem at Erstatningsansvar, som vilde kunne blive af største Betydning for dem, ikke at tale om, at det vel turde være tvivlsomt, om man med Villighed og Retferdighed vilde kunne gjøre Ansvar gjældende i et saadant Omfang som det, hvorom der skulde være Tale. For at vende tilbage til Fabrikationens skadelige Indvirkninger paa Arbejderne, skal jeg minde om, at der i disse Fabriker fortrinnsvis beskæftiges Børn og ganske unge Mennesker; det er dem, som have vist sig at være mest udsatte for at angribes, og det er især ligeoverfor dem, at de Palliativforanstaltninger, som den polytekniske Læreanstalt har bragt i Forslag, turde vise sig at være mindst virksomme. De bestaa væsentlig i Indførelse af en Række af Forsigtigheds- og Renlighedsforanstaltninger, som ikke ville være praktisk gennemførlige lige over for Børn. Den anden eller, om man vil, tredje Retning, hvori disse Svoolstykke have viist deres Farlighed, er, som jeg antydede, med Hensyn til Forbrydelser. Jeg skal her kun minde om, at af 32 Forgiftningstilfælde, som have foreligget for Spøisteret i de sidste 15 Aar, hidrøre de 18, altsaa over Halvdelen, fra Fosforsvoolstykke, og det er fremdeles Noget, som kan betragtes som givet, at der meget oftere har været gjort Forsøg paa Forgiftninger ved Hjælp af Fosforsstykke, end Sagen har været for Offentligheden. Det er altsaa ikke blot den Fare for Liv og Helbred, som ad den Veie virkelig tilveiebringes ved Attentater, men det tør siges, at i det overveiende Antal af Tilfælde, hvor Personer er blevne indbragne under Straffeloven og paaførte betydelige Straffe, have Naagjældende givet efter for den Fristelse, som var tilstede i Diebliffet, og som neppe saaledes vilde have grebet dem, hvis ikke Midlet til at sætte en ond Tanke i Værk havde været saa nær ved Haanden. Jeg tror, at, hvad jeg her har anført og hvad ærede Medlemmer vilde finde udførligere i Motiverne, vil være tilstrækkelig til at bibringe Alle den Overbevisning, at der i alt Fald har været alvorlige Omstændigheder, som have maattet opfordre Justitsministeriet til at sjenke Sagen stor Opmærksomhed.

Betydeligheden ved at gjøre et saadant Skridt som det, hvorom her er Tale, skulde vel være Et af To, enten den, at man ved et saadant Forbud greb ind paa en meget forstyrrende og hemmende Maade i det daglige Livs Oekonomi. I den Henseende tillader jeg mig kun at henvise til, hvad jeg for et Diebliffiden yttrede, at man har andre Lændstykke, som

fuldstændigt maatte kunne træde i Stedet for de almindelige Fosforsvoolstykke, og den Ubetydelighed, de ere dyrere, tror jeg ikke kan tillægges nogen som helst Betydning her. Den anden Betydelighed skulde reise sig fra Hensynet til de nuværende Svoolstykkefabrikanter. For ikke at træde Nogen for nær har jeg ladet det være mig magtpaaliggende at give samtlige disse Fabrikeiere Leilighed til at udtale sig om Sagen; det er ikke noget stort Antal, det er kun 8, men af disse 8 tilvirker den ene, og det er den største, ikke den Art af Svoolstykke, hvorom her er Tale, saa at der altsaa kun bliver 7 Fabriker tilbage. De ville i Motiverne finde Oplysning om disse Fabrikers Størrelse. Medens nogle af disse Fabrikanter have erklæret, at der ikke vilde være Noget til Hinder for, at det bliver gjort til Migt for dem at forandre deres Fabrikvirksomhed, naar der kun bliver givet den fornødne Frist dertil, er der vel fra andre Sider rejst Betydeligheder, men disse Betydeligheder angaa mere det Spørgsmaal, om der i og for sig er tilstrækkelig Foranledning til at træffe den Art Foranstaltninger, hvorom der her er Tale, end de egentlig ere Indsigelser mod, at et saadant Forbud skulde kunne udsædes, naar der gives den fornødne Tid til at indrette sig paa at gaa de nye Forhold indpaa. Og saa fra den Side betragtet tror jeg derfor, at man vel vil kunne anfse det for forsvarligt af Hensyn til Samfundet at træffe den Lovforandring, som jeg tillader mig at anbefale til Thingets velvillige Overveielse.

Førmanden: Exemplarer af det forelagte Lovforslag vilde blive omdelte.

Man gif derpaa til den næste Sag paa Dagsordenen, som var:

Balg af 5 Medlemmer til et Udvalg angaaende Forslag til Lov om Udøvelse af Lægevirksomhed af uegaminerede Personer.

Der blev afgivet 46 Stemmesedler, som alle vare gyldige. Balgte bleve: Berg, Nellenmann og Drenbøll, hver med 45 Stemmer, J. Andersen med 44 og Thygeson med 43 Stemmer.

Man gif derpaa til den næste Sag paa Dagsordenen, som var:

Indenrigsministeren forelægger: „Forslag til Lov angaaende Havnegift i Kjøbenhavns Havn.“

Indenrigsministeren: Ved Loven af 31te Marts 1864 angaaende Havnegifter i Kjøbenhavns Havn blev det bestemt, at den saakaldte Acciseafgift, som er en Afgift paa Varer, der indføres søvarts til Kjøbenhavns Havn, skulde vedblive endnu i 10 Aar fra 1ste April 1864 at